

Katedra ruského jazyka

Pedagogická fakulta

Západočeské univerzity v Plzni

Veleslavínova 42

301 00 Plzeň

tel. 377 63 6171

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce: bakalářská

Hodnocení: oponenta

Práci hodnotil(a): Mgr. Jiřina Svobodová, CSc.

Práci předložil(a): **Eliška Strejcová**
Specializace v pedagogice
Ruský jazyk se zaměřením na vzdělávání

Název práce: **Ruská lidová hudba a tradiční hudební nástroje**

1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl naplněn):

Zkoumání ruské lidové hudebně-instrumentální kultury představuje velice širokou problematiku. Autorka formuluje cíl bakalářské jako zvýšení povědomí o ruském folklóru, zvážení zvláštností ruské lidové hudby, jejích žánrů a popis tradičních ruských hudebních nástrojů. Kladně hodnotíme snahu autorky aplikovat teoretické poznatky folklórního dědictví v praxi, proto se domníváme, že autorka splnila vytýčený cíl.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Zvolené téma považujeme za velmi zajímavé, populární a zároveň i přínosné. Práce je rozdělena do čtyř stěžejních částí. První kapitola (s.3-6) charakterizuje základní rysy lidové hudby. Velice stručně nastiňuje východiska lidové písňové tvorby a zároveň uvádí důležitá období jejího vzniku a šíření v průběhu staletí. Domníváme se, že jednotlivé pasáže úvodní kapitoly bylo možné podrobněji a konkrétněji zpracovat, dospět k určitým dílčím závěrům, které mohly být využity jako určité východisko k charakteristice jednotlivých žánrů ruské lidové tvorby v dalších kapitolách. Zařazení první kapitoly považujeme za oprávněné, proporčně však neodpovídá následujícím obsáhlým kapitolám.

Druhá kapitola s názvem „Žánry ruské lidové hudby“ je nejrozsáhlejší (s.6-45) a je rozdělena do osmi dále členěných podkapitol. Autorka stručně charakterizuje historické písně, lidové balady, chorovodné a taneční písně, dále pracovní a lyrické písně, častušky, podrobněji přibližuje kalendářní, rodinné a obřadní písně.

Přístup autorky ke zpracování jednotlivých žánrů hodnotíme jako přínosný a tvůrčí. Charakterizuje vždy určitý žánr, výběrově uvádí příklady textu písní v originále včetně notových zápisů. Text je doprovázen vhodnými ilustračními fotografiemi. Autorka si všímá podobnosti některých žánrů (např. koledy) u slovanských národů.

Třetí stěžejní kapitola (48-52) je věnována ruským tradičním hudebním nástrojům. Stručně jsou charakterizovány dva typy bicích hudebních nástrojů – membránové a samozvučné, z nichž některé u nás nemají obdobu a jsou typické např. jen pro určité oblasti Ruska.

V poslední 4. kapitole (53-55) autorka zmiňuje nejznámější interprety ruských lidových písní, k nimž patří P.Žemčugova, A.I. Glinkina, oprávněně vyzdvihuje přínos M.J.Pjatnického jako známého sběratele lidových písní, interpreta a zároveň zakladatele ruského lidového sboru v první třetině 20. století. Z významných osobností ruského folklóru uvádí operního pěvce F.I.Šaljapina, přibližuje stručně jeho pěveckou dráhu, dále stručně

charakterizuje pěvecké a interpretační umění L.Ruslanové. Autorka neopomněla výraznou a oblíbenou pěveckou osobnost 50.-80. let dvacátého století L.Zykinu, v jejímž repertoáru zněly lidové písně vyjadřující vztah ke kulturním hodnotám a lásku k řece Volze, stepí apod.

Oceňujeme samostatné a tvůrčí zpracování tří příloh, z nichž první představuje folklorní koncert autorky bakalářské práce, uskutečněný pro studenty rusistiky na katedře ruského jazyka FPE. Autorka studuje kromě ruštiny také hudební výchovu, je sama výtečnou interpretkou českých lidových písní. Studenti ve smíšených rusko-českých studijních ročnících měli díky přednášce autorky a zajímavé prezentaci možnost seznámit se s hudebními nástroji a českými lidovými písněmi. Toto vše bylo umocněno i lidových krojem, ve kterém autorka vystupovala. Druhou přílohu tvoří česko-ruský slovníček hudební terminologie (2 stránky), poslední třetí příloha představuje vizuální podobu hudebních nástrojů. Jedná se o česko-ruský obrázkový slovníček tradičních hudebních nástrojů (5 stran).

Členění práce je opodstatněné, kapitoly i dílčí podkapitoly jsou zpracovány s logickou návazností, jednotlivé části jsou však nejsou proporcečně úměrné, dílčí shrnující závěry autorka nečiní.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Práce je psána česky, zahrnuje 55 tištěných stran, bibliografický aparát, 3 přílohy, resumé v češtině a angličtině. Jazykový projev je na velmi dobré úrovni. Místy lze mít určité výhrady ke stylizaci vět, např. časté opakování předložky „mezi“ (s.53-54 aj.), určitá neobratnost ve vyjadřování, spojená pravděpodobně s překladem z ruštiny do češtiny (vzhled ruských písní, s.4); nejednotný přepis slov z ruštiny do češtiny; v příloze X – uvádíte k názvu жалејка ekvivalent zhaleika (místo žalejka). Členění do kapitol a podkapitol má své opodstatnění, grafická úprava je odpovídající. Autorka průběžně odkazuje na použité zdroje. Celkově je práce zpracována velmi pečlivě.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Bakalářská práce je z větší části kompilační povahy, členění do jednotlivých kapitol má své opodstatnění. Celkový dojem z práce je kladný, přestože výklad pojmů a charakteristiku žánrů ruské lidové hudby lze považovat spíše za popularizační než odborný. Práce celkově působí promyšleně a uceleně. Oceňujeme u autorky výrazné vlastní zaujetí při zpracování tématu práce.

Kladně hodnotíme přílohy, které autenticky doplňují text bakalářské práce. V této podobě je možné je s úspěchem využít v pedagogické praxi, což autorka opakovaně úspěšně prokázala. Jako studentka ruského jazyka snad mohla důkladněji posoudit lexémy zařazené do slovníčku vzhledem k tomu, že mnohé z nich se vyskytují a používají v různých variantách (např. pro hudební nástroj, představující určitý typ příčné flétny se používá kromě uvedeného lexému кувиклы ještě např. кугиклы, кувички, цевница aj.). Uvědomujeme si ovšem, že podrobné lingvistické posouzení uvedených lexémů nebylo cílem bakalářské práce.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Vysvětlíte na konkrétních příkladech základní rozdíly mezi literárním dílem a hudebním folklórem.
2. Které ruské hudební lidové nástroje vy osobně považujete v ruské lidové písni za pozoruhodné a nezaměnitelné?
3. Vysvětlíte význam a použití lexému кокошник v oblasti ruské lidové písně a lidového oděvu (doporučuji pracovat s výkladovým slovníkem, případně shlédnout video <https://www.youtube.com/watch?v=1JXEvFaMuSI>)

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA: výborně

Datum: 6.6.2023

Podpis: